

**KLUB ZASTUPNIKA HRVATSKE SELJAČKE STRANKE
KLUB ZASTUPNIKA HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE**

**PRIJEDLOG ZAKONA O SKLADIŠNICI
ZA ŽITARICE I INDUSTRIJSKO BILJE, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Srpanj 2008.

PRIJEDLOG ZAKONA O SKLADIŠNICI ZA ŽITARICE I INDUSTRIJSKO BILJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 2., u svezi s člankom 48. stavka 1. i 2. i člankom 49. stavka 3. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Razvoj sustava ovlaštenog skladištenja i izdavanje skladišnice kao odgovarajućeg jamstvenog dokumenta za to skladištenje, neophodno je što prije urediti u zakonodavstvu i gospodarskoj praksi Republike Hrvatske. U prvom redu takvo uređenje koristit će domaćim poljoprivrednicima i prerađivačima žitarica i poljoprivrednog bilja, kao i trgovcima, za jednostavniji prijenos vlasništva nad žitaricama i davanje adekvatnog jamstva u svrhu kratkoročnog financiranja. Rizik pravilnog skladištenja žitarica i industrijskog bilja koji je prisutan na domaćem tržištu previsok je za financijske institucije da bi prihvatile polog pod takvim uvjetima kao kolateral za davanje kredita. Međutim, jamstvo za postojanost i sigurnost čuvanja uskladištenog pologa u ovom slučaju je potvrda ovlaštenog skladištara čije je poslovanje ovim Prijedlogom zakonom osigurano i promatrano na više razina.

Sustav ovlaštenog skladištenja čine tri bitne sastavnice, a to su: ovlašteni skladištar, skladišnica (jamstveni dokument uređen Zakonom o obveznim odnosima „Narodne novine“ broj 35/05.), i nadzor. Od predloženog Zakona se očekuje kvalitetnije povezivanje važnih tržišnih subjekata: poljoprivrednika, prerađivača, financijskih institucija i poslovnih subjekata s priznatim skladišnim kapacitetima (ovlaštenim skladištarama).

Funkcioniranje sustava osigurava se kroz sustav tržišnih redova koji će osiguravati i zakupljivati skladišni prostor kod odabranih skladištara, a koji će se dijelom koristiti za javne intervencije i u drugom dijelu za komercijalno skladištenje, nadležne institucije koje bi vršile nadzor prava, obveza i odgovornosti svih uključenih subjekata. Za koordinaciju aktivnosti između sudionika, a po pitanju provođenja Zakona u gospodarstvu Republike Hrvatske, određeno je Ravnateljstvo za tržišnu i strukturnu potporu pri Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja

Predloženi Zakon ima uporište u Zakonu o poljoprivredi ("Narodne novine" broj 66/01.,83/02.) te Strategiji poljoprivrede i ribarstva Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 89/02.).

1. OCJENA STANJA

"U Hrvatskoj postoji mnoštvo razno raznih skladišnih prostora za poljoprivredne proizvode, koji se ni brojčano, a niti glede kapaciteta službeno ne prate, te se stoga samo približno procjenjuju. Prema strukturi, na skladišne prostore koji se isključivo rabe za poljoprivredne proizvode otpada oko 40%, na prehrambenu industriju oko 52%, trgovinu oko 1-2 % i na ostalo 6-7%. Obujam skladišnih prostora za žito i uljarice se procjenjuje na oko 2 milijuna tona u oko 65 silosa i skladišta. Posljednjih desetak godina se podižu manji silosi na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (kapaciteta 500 – 5.000 t), u stvari doradbeno-skladišni objekti sa sušarama. Sadašnji skladišni kapaciteti za žita podmiruju tek oko polovicu potreba za silosima odnosno svega 5% za skladištenje uljarica. Treba istaknuti da su i ti postojeći skladišni kapaciteti u većini istrošeni, poglavito u istočnoj Slavoniji, a pridružena oprema tehnološki zastarjela (dob od 15-35 godina). Nedostaju skladišta za druge zahtjevne poljoprivredne proizvode (voće, povrće)". [Strategija poljoprivrede i ribarstva Republike Hrvatske, strana 12].

"Nedvojbeno je, da je jedna od temeljnih pretpostavki učinkovitijeg, ali i bržeg prestrukturiranja hrvatske poljoprivrede i stvaranja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava nosive kompetencije, odgovarajuća institucijska potpora. Iako se institucijska potpora u poljoprivredi može shvatiti u širem smislu i većinom ovisi o strateškoj važnosti koju poljoprivreda ima u razvitku nacionalnog gospodarstva, a naglasak je na onim oblicima podrške poljoprivredi koje se ostvaruju posredovanjem specifičnih javnih ustanova i stručnih službi (Agenciji za skladištenje , op.a.) na koje država ima izravni utjecaj. Iskustva iz poljoprivreda razvijenijih zemalja govore u prilog važnosti raznovrsnih ustanova i službi u poljoprivredi koje svojim dinamičnim i interaktivnim djelovanjem na relaciji kreiranje – istraživanje – naobrazba – informacija – prijenos, bitno određuju njen razvitak, pridonose njenoj uspješnosti u nacionalnom gospodarstvu i na inozemnom tržištu..." [Strategija poljoprivrede i ribarstva Republike Hrvatske, strana 38]

"Praksa osiguranja "privlačnih" kredita poljoprivrednicima uz razmjerno nižu kamatu i povoljne uvjete otplate, kratkoročno je vrlo popularna, no kroz duže razdoblje smanjuje konkurentsku sposobnost sektora, odbija tržišno orijentirane financijske ustanove i otvara vrata korupciji." [Strategija poljoprivrede i ribarstva Republike Hrvatske, strana 12]. Nadalje, u Strategiji se naglašava problem ograničenja novčanih sredstava u poljoprivrednom sektoru, jer je financijskim institucijama nedovoljno privlačan. Potrebno je pronaći način uspješnog rješavanja problema financiranja i plasmana koji u Hrvatskoj nije saživio. Posljedica je otežavajuće financijsko stanje i pokriće kredita, te nemogućnost podmirenja drugih obveza s kojima se poljoprivrednici suočavaju, što sve utječe na provedbu mjera domaće poljoprivredne politike. Potrebno je težiti sustavnosti ka rješavanju gorućih problema u ovom sektoru.

Zemlje iz okruženja, nove članice Europske Unije, Češka, Mađarska, Slovačka, Poljska, Bugarska i druge, već imaju zakone koji uređuju sustav skladišta i skladišnicu. Po uzoru na te zakonske tekstove rađen je i ovaj Prijedlog zakona. Nadalje, ovakav okvir temelj je za pokretanje suvremene trgovine žitaricama i industrijskim biljem na burzi i prilagođavanje domaćeg tržišta takvim tržišnim uvjetima u kojima se može prodati kad je najpovoljnije.

2. OSNOVNA PITANJA KOJA SE ZAKONOM TREBAJU UREDITI

Osnovni ciljevi Zakona su:

1. Stvoriti uvjete za održivi razvoj proizvodnje i prerade žitarica i u svim krajevima Republike Hrvatske.
2. Osigurati učinkovito i povoljno financiranje poljoprivredne proizvodnje na temelju skladišnice.
3. Uspostaviti stabilno tržište žitarica i industrijskog bilja u zemlji.

Ideja uvođenja skladišnice u okviru sustava ovlaštenog skladištenja doprinosi postizanju navedenih ciljeva. Iako se skladišnica kod nas u formalno-pravnom smislu mogla koristiti u praksi kao jamstveni dokument, upravo zbog nepostojanja institucije nadzora pologa robe u skladištu, njezina uloga jamstvenog dokumenta bila je rizična. Skladišnicu, prema ovom Prijedlogu zakona, izdaje ovlašteni skladištar koji je ispunio propisane uvjete. Vlasnik skladišnice, skladišnicom dokazuje svoje vlasništvo nad položenom robom koja se čuva na propisan način kod ovlaštenog skladištara. Putem skladišnice, vlasnik može zatražiti od banke kredit za financiranje proizvodnje pri čemu banka unosi založno pravo na založnici skladišnice. Iznos kredita koje će vlasnik primiti ovisi o vrijednosti kolaterala i riziku koji je banka spremna nositi. U pravilu bi on iznosio 60 - 85% tržišne vrijednosti uskladištenog pologa. U trenutku dospijeca kredita, prerađivač isplaćuje kredit banci, a od ostatka do prodajne cijene, prvo pokriva troškove skladištenja skladištara, a zatim isplaćuje razliku proizvođaču. Time je završen kreditni odnos i stornira se skladišnica. Naravno da će se u sustav, zbog interesa, uključiti i trgovci koji će kupovati skladišnice.

Svrha je Zakona ponuditi alternativno rješenje za kratkoročno financiranje svih aktivnosti koje obavljaju poljoprivrednici i prerađivači tijekom jedne sezone, koristeći robni kolateral kao jamstvo korištenja i vraćanja kreditnih sredstava banci.

Osnovna pitanja koja se stavljaju pred ovaj Zakon:

1. Uređenje jedinstvenog i pravno reguliranog sustava skladištenja žitarica i industrijskog bilja.
2. Osigurati deponentima, vlasnicima žitarica i industrijskog bilja, zaštitu kvalitete i količine deponiranih žitarica i industrijskog bilja kod depozitara - skladištara.
3. Uvesti skladišnicu u javnu i praktičnu uporabu na domaće tržište kao jamstveni dokument o vlasništvu, a u funkciji kolaterala za kratkoročno financiranje.

Sadržaj Prijedloga zakona o skladišnici za žitarice i industrijsko bilje sastoji se od sedam dijelova, i to.

- I. Opće odredbe
- II. Ovlašteni skladištar i skladištenje
- III. Skladišnica

- IV. Nadzor
- V. Institucijska potpora
- VI. Kaznene odredbe
- VII. Prijelazne i završne odredbe

Predloženi Zakon predviđa nekoliko mjera zaštite poslovanja skladištara, pri čemu se te mjere mogu i proširiti dodatnim propisima. Skladištar za stjecanje potvrde o ovlaštenju mora ispunjavati financijske i tehnološke kriterije. Ispunjavanje ovih zahtjeva kao i izbor skladišta obavlja se temeljem javnog natječaja putem MPRR. Ovlaštena skladišta i intervencijski centri ovlašćuju se za ovaj posao za razdoblje do 5 godina uz kontinuirano praćenje skladišta. Kroz sustav tržišnih redova dobivamo i pismeni registar skladištara, koji služi za uvođenje i praćenje svih promjena na tržištu žitarica kao i uskladištenom pologu i skladišnicama. Važniji podaci iz tog registra unose se i u javni Upisnik koji je transparentan preko javne računalne mreže. Upisnik vodi Ravnateljstvo za strukturnu i tržišnu potporu u poljoprivredi pri Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, i u njemu se osigurava točna informacija o cijenama usluga skladištenja, zauzetim i raspoloživim skladišnim kapacitetima, izdanim i storniranim skladišnicama. Zakonom je propisan i nadzor kroz instituciju poljoprivredne inspekcije koja nadzire rad ovlaštenog skladištara na terenu i provjerava sukladnost njihova poslovanja sa Zakonom i standardima.

3. POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Opisani pravni okvir polučuje važne temelje za provođenje skladištenja u Republici Hrvatskoj. Predloženi Zakon uklapa se u postojeći zakonski i tržišni okvir. Slijedeći važan korak je uspostavljanje potrebnog povjerenja u sam sustav skladištenja između – poljoprivrednika, prerađivača, skladištara i financijskih institucija. Okosnica informacijskog praćenja skladišnog sustava bio bi Upisnik po uzoru na postojeće upisnike koje vodi Ravnateljstvo.

Sustav skladištenja uređen u Prijedlogu zakona, stavlja suradnju svih zainteresiranih u gospodarstvu Republike Hrvatske na višu razinu, a tu se misli na proizvođače žitarica i industrijskog bilja, trgovce, financijske institucije i pravne subjekte koji se bave uskladištenjem. Država također ima interes za korištenjem uskladištenog pologa u smislu ovoga Zakona. Pored toga, podrazumijeva se uključanje postojećih nadzornih institucija, te upravnih organizacija i ustrojbenih jedinica Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, koje bi izvršavale svoju ulogu prema odredbama ovoga Zakona. Važna prednost ovoga prijedloga je uklapanje u postojeći upravni i inspeksijski nadzor koji je jamstvo za izvršenje zakonskih prava i obveza iz svih aktivnosti koje ovaj Zakon predviđa.

Tekst prijedloga ovog *lex specialis* Zakona, poziva se i na odredbe drugih zakona Republike Hrvatske. Odredbe Zakona o obveznim odnosima koje uređuju dokument skladišnice, prihvaćene su u ovom Prijedlogu zakona. Poziva se i na Zakon o poljoprivredi po pitanju poslova i nadležnosti poljoprivredne inspekcije te na Uredbu o tržišnom redu za žitarice. Popratni propisi kojima se predmnijeva detaljnije urediti način primjene nekih dijelova ovoga Zakona donosi ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja kao nadležan za poslove iz ovoga Zakona.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu je potrebno osigurati sredstva za proširenje informacijskih resursa Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja za potrebe vođenja Upisnika preko računalne mreže (Interneta) koja bi se osigurala iz proračuna Ministarstva.

Osiguranje organizacijskih mogućnosti za provođenje inspekcijskog nadzora, zahtijeva proširenje djelokruga rada poljoprivredne inspekcije.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

S ciljem otklanjanja i sprečavanja većih poremećaja u gospodarstvu, posebno na tržištu hrane, a sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora donošenje ovog Zakona predlaže se po hitnom postupku kako bi se propisana prava mogla na vrijeme i što potpunije ostvariti.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SKLADIŠNICI ZA ŽITARICE I INDUSTRIJSKO BILJE

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1)Ovim se Zakonom uređuju uvjeti i načini za djelovanje ovlaštenog skladištara, prava i obveze osoba uključenih u postupak izdavanja i prometa skladišnice za žitarice i industrijsko bilje, te upravni i inspekcijski nadzor nad provođenjem ovoga Zakona.

(2) Ovaj Zakon ne odnosi se na uskladištenje žitarica i/ili industrijskog bilja za vlastite potrebe ili koje obavljaju fizičke ili pravne osobe koje nisu skladištari.

Temeljni pojmovi

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- 1) *žitarice* – pšenica, raž, pšenoraž, ječam, stočni ječam, zob, proso, sirak i kukuruz ili njihovi proizvodi: brašno, krupica i slad,
- 2) *industrijsko bilje* – suncokret, soja, uljana repica, tikva uljarica i šećerna repa ili njihovi proizvodi: ulje, šećer, sačme, pogače, repini rezanci,
- 3) *dorada* – obavljanje potrebnih radnji na žitaricama ili industrijskom bilju, koje rezultiraju izmjenom uvjeta i/ili kvalitete bez utjecaja na njihov fizički integritet (čišćenje, pranje, sušenje i hlađenje). Doradom se ne smatraju istoimeni postupci vezani uz doradu sjemena,
- 4) *prerada* - tehnološki postupak kojim je žitarica ili industrijsko bilje promijenilo oblik fizički ili po kakvoći te je dobiven novi proizvod,
- 5) *skladište* – građevina ili skupina građevina u kojima se nalazi silos, silo – odjeljak ili pod s pripadajućim uređajima za doradu i sigurno čuvanje žitarica i industrijskog bilja,
- 6) *skladištenje žitarica i industrijskog bilja* (u daljnjem tekstu: *skladištenje*) – primanje, dorada, čuvanje i izdavanje žitarica i industrijskog bilja,
- 7) *ovlašteni skladištar* (u daljnjem tekstu: *skladištar*) – pravna ili fizička osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj registrirana za djelatnost skladištenja koja je putem javnog natječaja, kojeg provodi Ravnateljstvo, odabrana za poslove skladištenja,
- 8) *skladišnica za žitarice* (u daljnjem tekstu: *skladišnica*) – jamstveni dokument koji izdaje ovlašteni skladištar, a kojim se dokazuje vlasništvo i postojanje pologa u žitaricama i/ili industrijskom bilju kao i obveza skladištara da ga isporuči vlasniku skladišnice,
- 9) *vlasnik skladišnice* (u daljnjem tekstu: *vlasnik*) – fizička ili pravna osoba čije su žitarice i industrijsko bilje predmet uskladištenja,
- 10) *Ravnateljstvo za tržišnu i strukturnu potporu u poljoprivredi* (u daljnjem tekstu: *Ravnateljstvo*) je upravna organizacija Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i

ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: *Ministarstvo*) koje provodi aktivnosti propisane ovim Zakonom.

Nadležnost

Članak 3.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ravnateljstvo.

(2) Ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: ministar) donosi propise koji proizlaze iz ovoga Zakona.

(3) Za inspekcijski nadzor u provođenju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega primjenjuju se odredbe inspekcijskog nadzora iz Zakona o poljoprivredi ako ovim Zakonom nije drugačije uređeno.

(4) Za obavljanje poslova iz ovoga Zakona Ravnateljstvo ustanovljuje i vodi Upisnik skladištara (u daljnjem tekstu: Upisnik) čiji će se oblik i sadržaj urediti posebnim propisom.

II. OVLAŠTENI SKLADIŠTAR I SKLADIŠTENJE

Kvaliteta kod prijema pologa

Članak 4.

(1) Kvalitetu žitarica i/ili industrijskog bilja, koje su predmet skladištenja, utvrđuje se analitički na temelju reprezentativnog uzorka ponuđene serije pri jednokratnoj isporuci, od strane ovlaštenih kontrolnih kuća u nazočnosti skladištara i vlasnika robe na račun ponuditelja.

(2) U slučaju neslaganja sa utvrđenom kvalitetom, bilo koje od strana, može se zatražiti neovisna superanaliza čiji je nalaz konačan, a troškove dodatne analize snosi strana koja ju je zahtijevala.

(3) Ako se analizom utvrdi lošija kvaliteta od one za koju je skladištar ovlašten, skladištar ima pravo odbiti prijem robe.

Povrat uskladištenog pologa

Članak 5.

(1) Skladištar je dužan osigurati povrat uskladištenog pologa iz skladišta u roku 3 (tri) radna dana, od dana podnošenja zahtjeva vlasnika skladišnice.

(2) Skladištar je dužan tražiti ovjeru fizičke osobe ili odgovorne osobe u pravnoj osobi koja preuzima povrat na temelju kojeg će stornirati skladišnicu.

Osiguranje od štete

Članak 6.

Skladištar je dužan osigurati skladište i uskladištene pologe u skladu s propisima o osiguranju.

Cjenik usluga

Članak 7.

Cjenik usluga i popis skladištara vodi Ravnateljstvo i javno je dostupan.

Promjene kod skladištara

Članak 8.

(1) Skladištar je dužan, pisanim putem, izvijestiti Ravnateljstvo o svim nastalim promjenama u razdoblju trajanja ovlaštenja i to odmah po nastanku promjena kako bi se podaci unijeli u Upisnik.

(2) Skladištar je dužan Ravnateljstvu podnijeti popis osoba s njihovim potpisima koje su u pravnoj osobi ovlaštene potpisati skladišnicu i otisak žiga kojim će se ovjeravati skladišnice, te izvijestiti o svim promjenama koje mogu iz toga proizlaziti.

Jamstvo pologa

Članak 9.

Skladištar ne može koristiti uskladišteni polog za kojeg je izdao skladišnicu kao jamstvo bez prethodne suglasnosti vlasnika.

Registar skladišta

Članak 10.

(1) Registar skladišta (u daljnjem tekstu: registar) je sustavna evidencija svih promjena nastalih tijekom čuvanja uskladištenog pologa, kao i evidencija izdanih i storniranih skladišnica.

(2) Skladištar je obvezan voditi registar čiji oblik i sadržaj propisuje ministar.

(3) Skladištar vodi odvojeni registar za skladište na temelju kojeg je dobio ovlaštenje, od drugih kapaciteta kojima raspolaže.

Prikupljanje podataka

Članak 11.

Radi sustavnog praćenja stanja i promjena na tržištu, skladištari su dužni Ravnateljstvu dostaviti podatke o količinama žitarica i industrijskog bilja koje drže na skladištu do 15. dana u mjesecu sa stanjem na zadnji dan proteklog mjeseca. Podaci se dostavljaju na obrascu koji se daje u prilogu Zakona.

Odgovornost skladištara za naknadu štete

Članak 12.

(1) Skladištar je dužan u obavljanju djelatnosti u skladu s ovim Zakonom postupati s povećanom pažnjom prema pravilima struke i običajima, odnosno s pažnjom brižnog gospodarstvenika.

(2) Skladištar je dužan vlasniku uskladištenog pologa nadoknaditi štetu nastalu na pologu zbog propusta u svom radu, u roku od 30 dana.

(3) Nastalu štetu iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje inspektor.

Otkaz i izmjena ovlaštenja.

Članak 13.

(1) Skladištar može zbog opravdanih razloga jednostrano otkazati ovlaštenje o čemu je dužan, pisanim putem i uz obrazloženje odmah izvijestiti Ravnateljstvo.

(2) Ukoliko inspekcija tijekom redovitih ili izvanrednih kontrola utvrdi određene nepravilnosti u radu ovlaštenog skladištara, dužna je svoje mišljenje o utvrđenim nepravilnostima odmah dostaviti Ravnateljstvu.

(3) Ravnateljstvo po primitku obavijesti iz stavka 1. ili negativnog mišljenja iz stavka 2. ovoga članka donosi rješenje o brisanju skladištara iz Upisnika, a ministar akt kojim se otkazuju izdana ovlaštenja.

(4) Nakon zaprimanja rješenja iz stavka 3. ovoga članka, skladištar je dužan u roku od tri dana pisanim putem obavijestiti vlasnike skladišnica o otkazivanju ovlaštenja.

(5) Skladištar je dužan nastaviti s urednim obavljanjem poslova sve do isteka važenja izdanih skladišnica.

(6) Ako skladištar ne postupi sukladno stavku 5. ovoga članka, odgovara za svu nastalu štetu.

(7) Skladištar koji je ovlaštenje otkazao ili mu je otkazano, ne može podnijeti zahtjev za stjecanje ponovnog ovlaštenja prije isteka roka od dvije godine od dana brisanja iz Upisnika.

(8) Ministar može izmijeniti ili dopuniti ovlaštenje, uz predocenje dokaza o ispunjavanju propisanih uvjeta, pri čemu poništava staro i donosi novo rješenje.

(9) Ovlaštenje se može izmijeniti jednom godišnje.

Članak 14.

Uvjeti, način i postupak za upis u Upisnik skladištara, izdavanje ovlaštenja, obnovu ovlaštenja te otkaz i izmjenu ovlaštenja preciznije će se urediti posebnim propisom.

III. SKLADIŠNICA

Sadržaj skladišnice

Članak 15.

(1) Sastavni dijelovi skladišnice, podatke koje treba sadržavati, kao i prava i obveze koje proizlaze iz nje uređeni su ovim Zakonom.

(2) Svaki obrazac skladišnice nosi drugi serijski broj i broj koji joj dodjeljuje skladištar.

(3) Skladišnica koja se koristi u smislu ovoga Zakona sastoji se od dva dijela, priznanice i založnice, koja je prilog ovoga Zakona i čini njegov sastavni dio.

(4) Skladišnicu koja nije sukladna odredbi stavka 3. ovoga članka, skladištar nema pravo ovjeriti.

(5) Ravnateljstvo obavlja poslove vezane uz tiskanje i distribuciju skladišnica te evidenciju izdanih skladišnica ovlaštenim skladištarima.

Izdavanje skladišnice

Članak 16.

- (1) Skladištar izdaje skladišnicu na zahtjev vlasnika.
- (2) Skladištar može izdavati skladišnice sve do zadnjeg dana trajanja ovlaštenja.
- (3) Skladištar može izdavati skladišnice za vrste i količine žitarica i/ili industrijskog bilja u skladu sa stečenim ovlaštenjem.
- (4) Ako je skladištar izdao skladišnicu za ukupnu količinu uskladištenih žitarica i/ili industrijskog bilja, vlasnik može naknadno zahtijevati da se u zamjenu za već izdanu skladišnicu izda više skladišnica do ukupne količine uskladištenih žitarica i industrijskog bilja.
- (5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, skladištar može uskratiti izdavanje skladišnice kada kakvoća žitarica i/ili industrijskog bilja ne udovoljava referentnim vrijednostima.
- (6) Skladištar potpisuje i pečatom ovjerava skladišnicu koju izdaje.
- (7) Skladišnica nije važeća ako nije potpisana od ovlaštene osobe skladištara.
- (8) Sve podatke u vezi izdavanja skladišnice, skladištar unosi u registar iz članka 10. ovoga Zakona, uz potpis vlasnika.

Prava iz skladišnice

Članak 17.

- (1) Vlasnik oba dijela skladišnice (priznanice i založnice) ima pravo raspolaganja pologom u cijelosti.
- (2) Vlasnik oba dijela skladišnice, ima pravo koristiti navedeni dokument u svrhu sklapanja pravnih i drugih poslova, uključujući trgovanje ili neki drugi oblik prometa.
- (3) Imatelj priznanice nema pravo tražiti povrat uskladištenih žitarica i/ili industrijskog bilja od skladištara dok god postoji nepodmiren zalog na temelju založnice.

Zalog na temelju skladišnice

Članak 18.

- (1) Vlasnik skladišnice može za ostvarivanje kredita dati u zalog uskladištene žitarice i/ili industrijsko bilje upisom založnog prava vjerovnika na založnici.
- (2) Kod upisivanja založnog prava iz stavka 1. ovoga članka, pripadajuće podatke o založnom pravu (naziv i sjedište ili ime i adresa prebivališta vjerovnika, iznos potraživanja i ugovorene kamate, datum dospijeca) upisuju na poleđini založnice vlasnik i založni vjerovnik.
- (3) Vjerovnik odvaja založnicu od priznanice i postaje imatelj založnice.
- (4) Nakon otplate potraživanja založnom vjerovniku, vjerovnik svojim pečatom i potpisom na odgovarajućem mjestu u založnici ispisuje "OTPLAĆENO" čime prestaju njegova prava iz založnice i vraća ju vlasniku.
- (5) Imalac založnice bez priznanice, na temelju ovoga Zakona, kojemu ne bude isplaćeno dospjelo potraživanje iz založnice u ugovorenom roku, ima pravo raspolaganja i prodaje založenog pologa nakon što je, o tome, obavijestio skladištara i nakon isteka tri dana od dospijeca, ukoliko ne postoji dokaz kod skladištara ili drugi vjerodostojan dokaz da je ono podmireno.

(6) Od iznosa postignutog prodajom založni vjerovnik podmiruje svoje potraživanje, zatim troškove skladištenja skladištaru i ostala potraživanja koja proizlaze iz pologa, a ostatak pripada vlasniku.

(7) Ako se iznosom iz stavka 6. ovoga članka ne mogu podmiriti troškovi skladištenja i ostala potraživanja koja proizlaze iz pologa, osim potraživanja založnog vjerovnika, troškove snosi vlasnik.

Prijenos prava iz skladišnice

Članak 19.

(1) Skladišnica je prenosiva.

(2) Podaci o prijenosu vlasništva upisuju se na poleđini priznanice samo ako priznanica nije odvojena od založnice.

(3) Obavijest o prijenosu vlasništva mora se dostaviti skladištaru odmah, a najkasnije u roku od tri dana, na temelju čega on promjenu unosi u registar.

(4) Skladištar može tražiti od vlasnika priznanice i založnice naknadu troškova nastalih uslijed prijenosa i upisati ih u neto iznosu na skladišnicu.

Gubitak skladišnice

Članak 20.

U slučaju gubitka, otuđenja ili oštećenja skladišnice, vlasnik je dužan, odmah, pisanim putem izvijestiti Ravnateljstvo i ovlaštenog skladištara koji mu je izdao skladišnicu te uputiti zahtjev za javnom objavom u „Narodnim novinama“. U roku pet dana od dana javne objave, skladištar je dužan izdati novu skladišnicu sukladno podacima iz registra i Upisnika, a troškove u skladu s tarifom snosi vlasnik.

Trgovanje

Članak 21.

(1) Skladišnica i njezini dijelovi mogu biti predmet trgovanja.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, primjenjuje se postupak naveden u članku 19. ovoga Zakona.

Isporuka sa skladišta

Članak 22.

(1) Vlasnik skladišnice ne može tražiti djelomični povrat količine navedene u skladišnici.

(2) Skladišnica koja ne sadrži podatak o visini založene vrijednosti u založnici obvezuje skladištara na isporuku žitarica ili industrijskog bilja vlasniku skladišnice u količini i kvaliteti naznačenoj u skladišnici umanjenoj za obračunati kalo.

(3) Prije isporuke žitarica ili industrijskog bilja vlasnik skladišnice je dužan skladištaru podmiriti sve troškove nastale tijekom skladištenja, a prema tarifi iz Upisnika.

(4) Kod isporuke žitarica i/ili industrijskog bilja skladištar je dužan isporučiti ili izdvojiti količine prema izdanim skladišnicama, a tek potom može isporučiti ostatak koji pripada vlasniku.

(5) Nakon isporuke pologa iz skladišta, skladištar zadržava skladišnicu i na nju stavlja pečat "STORNO". Skladišnica s pečatom "STORNO" više se ne može koristiti.

IV. NADZOR

Prava i dužnosti inspekcije

Članak 23.

(1) Inspekcija je dužna po nalogu Ministarstva izvršiti slijedeće provjere kod skladištara:

- a) je li primanje, skladištenje i isporuke žitarica i/ili industrijskog bilja u skladu sa ovlaštenjem,
- b) je li poslovanje o izdavanju skladišnica i promjene podataka o vjerovnicima vodi uredno i u skladu sa Zakonom,
- c) količinu, kvalitetu i vrijednosti pologa,
- d) cijene usluga skladištenja,
- e) kako je osigurao skladište i uskladišteni polog,
- f) kako vodi registar.

(2) Inspekcija može zatražiti otklanjanje nedostataka uočenih tijekom nadzora.

(3) Skladištar može uložiti prigovor na zapisnik inspektora u roku osam dana od dana dostave zapisnika.

(4) Prigovor ne odlaže izvršenje.

(5) Prigovor na prvostupanjsko rješenje inspektora rješava ministar i njegova je odluka u drugom stupnju konačna.

Članak 24.

(1) Skladištari koji podliježu nadzoru poljoprivredne inspekcije dužni su omogućiti obavljanje nadzora, dati potrebne podatke i obavijesti te osigurati uvjete za nesmetani rad poljoprivrednog inspektora.

(2) Skladištari su dužni na zahtjev inspektora u naređenom roku dostaviti ili pripremiti podatke i materijale koji su poljoprivrednom inspektorima potrebni za provedbu inspeksijskog nadzora.

V. INSTITUCIJSKA POTPORA

Članak 25.

(1) Operativna provedba Zakona te mjere koordiniranja i usmjeravanja tržišta prema ovom Zakonu u nadležnosti je Ravnateljstva.

(2) Ravnateljstvo obavlja slijedeće poslove:

- a) provodi upravni postupak,
- b) provodi javni natječaj za odabir ovlaštenih skladištara
- c) vodi Upisnik skladištara,
- d) obavlja promociju sustava skladištenja,
- e) razvija i unaprjeđuje sustav funkcioniranja skladištenja,
- f) prikuplja, obrađuje podatke i informacije za potrebe obavljanja poslova skladištenja,
- g) prikuplja statističke podatke od ovlaštenih skladištara,

- h) priprema stručne potpore i analize,
- i) predlaže promjene propisa radi poboljšanja i unaprjeđenja sustava te
- j) druge poslove po nalogu ministra.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Članak 26.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba ako:

- a) u namjeri da ostvari protupravnu materijalnu korist prema odredbama ovoga Zakona podnese netočne podatke,
- b) obavlja djelatnost skladištara prema pravima i obvezama iz ovoga Zakona bez važećeg ovlaštenja,
- c) izda nevažeću skladišnicu;
- d) izda skladišnicu iz članka 20. ovoga Zakona bez javne objave ili koja nije u skladu s podacima iz registra i Upisnika.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 27.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba ako:

- a) ne omogući uvid ili ometa inspekciju u pregledu registra i dokumentacije sukladno članku 23. stavku 1,
- b) ne postupi sukladno članku 8. stavku 1. i 2. ovoga Zakona,
- c) izdaje skladišnicu koja nije sukladna dobivenom ovlaštenju,
- d) ne isporuči uskladišteni polog sukladno članku 5. stavku 1. ovoga Zakona,
- e) ne postupi sukladno članku 12. stavku 1. i 2. ovoga Zakona,
- f) ne nastavi s urednim obavljanjem poslova sukladno članku 13. stavku 5. ovoga Zakona,
- g) prekine ili ne ugovori osiguranje iz članka 6. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 28.

Za prekršaj iz članka 26. ovoga Zakona uz novčanu kaznu izreći će se zaštitne mjere i zatražiti oduzimanje protupravno stečene materijalne koristi, te izreći mjeru zabrane izdavanja ovlaštenja u trajanju od jedne godine.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

Propise iz članka 3. stavka 4., članka 10. stavka 2. i članka 14. ovoga Zakona, a na temelju ovlaštenja iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona, ministar će donijeti u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Članak 30.

Ako ovim Zakonom nije što drugo određeno, podredno će se primijeniti odredbe Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05.) i Uredba o tržišnom redu za žitarice („Narodne novine“, br. 75/08.).

Članak 31.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

000001

OVLAŠTENJE SKLADIŠTARU

Potvrđuje se da je skladištar stekao ovlaštenje za skladištenje i izdavanje skladišnica u skladu sa Zakonom o skladišnici za žitarice i industrijsko bilje.

Redni broj iz Upisnika:

Datum izdavanja:

PODACI O SKLADIŠTARU (fizička ili pravna osoba)

Naziv/ime i prezime:	
Sjedište:	
Matični broj:	
Odgovorna osoba:	

Ovlaštenje vrijedi do:	
------------------------	--

PODACI O VRSTI ŽITARICA I INDUSTRIJSKOG BILJA I NJIHOVIM PROIZVODIMA ZA KOJE SE OVLAŠTENJE IZDAJE			
vrsta i kvaliteta	količina (kg)	vrsta i kvaliteta	količina (kg)

OVJERA

M.P.

naziv /ime i prezime skladištara_____
naziv ili ime vlasnika skladišnice_____
sjedište skladištara_____
sjedište ili adresa prebivališta_____
matični broj skladištara_____
matični broj vlasnika skladišnice

Broj iz Upisnika:

SKLADIŠNICA ZA ŽITARICE I INDUSTRIJSKO BILJE
- PRIZNANICA -

N°

Datum izdavanja:

PODACI O PREDMETU USKLADIŠTENJA – ŽITARICE I INDUSTRIJSKO BILJE I NJIHOVI PROIZVODI				
vrsta	godina proizvodnje	količina (kg)	jedinična cijena (kn/kg)	vrijednost (kn)
PODACI O KAKVOĆI I PROMJENI KAKVOĆE*				
datum:	datum:	datum:	datum:	datum:

* Utvrđene vrijednosti upisuju se temeljem nalaza ovlaštene osobe.

lokacija skladištenja

SKLADIŠTAR
_____ potpis
M.P.

PODACI O PROMJENI VLASNIKA SKLADIŠNICE			
dosadašnji vlasnik skladišnice	novi vlasnik skladišnice		
<p>_____ naziv ili ime</p> <p>_____ sjedište ili adresa prebivališta</p> <p>_____ potpis</p> <p>M.P.</p>	<p>_____ naziv ili ime</p> <p>_____ sjedište ili adresa prebivališta</p> <p>_____ matični broj</p> <p>_____ potpis</p> <p>M.P.</p>		
<p>Sva materijalna prava temeljem ove skladišnice prenosim na novog vlasnika</p>			
<table border="1"> <tr> <td>Datum:</td> </tr> <tr> <td>Iznos troška (kn):</td> </tr> </table>		Datum:	Iznos troška (kn):
Datum:			
Iznos troška (kn):			
<p>_____ naziv ili ime</p> <p>_____ sjedište ili adresa prebivališta</p> <p>_____ potpis</p> <p>M.P.</p>	<p>_____ naziv ili ime</p> <p>_____ sjedište ili adresa prebivališta</p> <p>_____ matični broj</p> <p>_____ potpis</p> <p>M.P.</p>		
<p>Sva materijalna prava temeljem ove skladišnice prenosim na novog vlasnika</p>			
<table border="1"> <tr> <td>Datum:</td> </tr> <tr> <td>Iznos troška (kn):</td> </tr> </table>		Datum:	Iznos troška (kn):
Datum:			
Iznos troška (kn):			
<p>_____ naziv ili ime</p> <p>_____ sjedište ili adresa prebivališta</p> <p>_____ potpis</p> <p>M.P.</p>	<p>_____ naziv ili ime</p> <p>_____ sjedište ili adresa prebivališta</p> <p>_____ matični broj</p> <p>_____ potpis</p> <p>M.P.</p>		
<p>Sva materijalna prava temeljem ove skladišnice prenosim na novog vlasnika</p>			
<table border="1"> <tr> <td>Datum:</td> </tr> <tr> <td>Iznos troška (kn):</td> </tr> </table>		Datum:	Iznos troška (kn):
Datum:			
Iznos troška (kn):			

naziv/ime i prezime skladištara

naziv ili ime vlasnika skladišnice

sjedište skladištara

sjedište ili adresa prebivališta

matični broj skladištara

matični broj vlasnika skladišnice

Broj iz Upisnika:

SKLADIŠNICA ZA ŽITARICE I INDUSTRIJSKO BILJE - ZALOŽNICA -

N°

Datum izdavanja:

PODACI O PREDMETU USKLADIŠTENJA – ŽITARICE I INDUSTRIJSKO BILJE I NJIHOVI PROIZVODI				
vrsta	godina proizvodnje	količina (kg)	jedinična cijena (kn/kg)	vrijednost (kn)

PODACI O KAKVOĆI I PROMJENI KAKVOĆE*				
datum:	datum:	datum:	datum:	datum:

** Utvrđene vrijednosti upisuju se temeljem nalaza ovlaštene osobe.*

lokacija skladištenja

SKLADIŠTAR
_____ potpis
M.P.

PODACI O ZALOŽNOM PRAVU		datum dospjeća potraživanja:	
vlasnik skladišnice		vjerovnik	
_____ naziv ili ime vlasnika		_____ naziv ili ime vjerovnika	
_____ sjedište ili adresa prebivališta		_____ sjedište ili adresa prebivališta	
_____ potpis	iznos potraživanja (kn)	_____ potpis	OVJERA SKLADIŠTARA:
M.P.		M.P.	
	datum		
PODACI O ZALOŽNOM PRAVU		datum dospjeća potraživanja:	
_____ naziv ili ime vlasnika		_____ naziv ili ime vjerovnika	
_____ sjedište ili adresa prebivališta		_____ sjedište ili adresa prebivališta	
_____ potpis	iznos potraživanja (kn)	_____ potpis	OVJERA SKLADIŠTARA:
M.P.		M.P.	
	datum		
PODACI O ZALOŽNOM PRAVU		datum dospjeća potraživanja:	
_____ naziv ili ime vlasnika		_____ naziv ili ime vjerovnika	
_____ sjedište ili adresa prebivališta		_____ sjedište ili adresa prebivališta	
_____ potpis	iznos potraživanja (kn)	_____ potpis	OVJERA SKLADIŠTARA:
M.P.		M.P.	
	datum		

MJESEČNO IZVJEŠĆE O KOLIČINAMA ŽITARICA I INDUSTRIJSKOG BILJA NA SKLADIŠTU

Redni broj skladištara iz Upisnika:

VRSTA ŽITARICA I INDUSTRIJSKOG BILJA I NJIHOVI PROIZVODI	Stanje prethodnog mjeseca	Stanje na kraju mjeseca	Razlika	Napomena
Pšenica				
Pšenoraž				
Raž				
Ječam				
Stočni ječam				
Zob				
Proso				
Sirak				
Kukuruz				
Brašno				
Krupica				
Slad				
Suncokret				
Soja				
Uljana repica				
Tikva uljarica				
Šećerna repa				
Ulje				
Šećer				
Sačme				
Pogače				
Repini rezanci				
UKUPNO				

Mjesto i datum

Žig i potpis odgovorne osobe

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. - određuje se područje uređivanja ovoga Zakona.

Člankom 2. - propisuje se značenje pojedinih pojmova u ovome Zakonu. Postupak za ovlaštenog skladištara usklađen je s postupkom za odabir intervencijskih skladišta propisanih Uredbom o tržišnom redu za žitarice, „Narodne novine“ br. 75/2008.

Člankom 3. – propisuje se nadležnost, odnosno upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju istog. Tako se između ostalog, navodi da ministar poljoprivrede donosi propise koji proizlaze iz ovog Zakona. Ističu se odredbe Zakona o poljoprivredi vezane uz inspekcijski nadzor, te uspostavljanje Upisnika pri Ravnateljstvu za tržišnu i strukturnu potporu u poljoprivredi.

Člankom 4. – uređuje se postupak kontrole kvalitete kod prijema pologa žitarice i/ili industrijskog bilja u skladište. Ovim člankom naglašava se mogućnost neovisne procjene stručnjaka po pitanju kvalitete pologa.

Člankom 5. – uređuje se postupak povrata uskladištenog pologa.

Člankom 6. – propisuje se osiguranje od štete koja može nastati kod skladištara.

Članak 7. – sadrži odredbu o javnosti i dostupnosti cjenika usluga skladištara.

Članak 8. - uređuju se promjene kod skladištara i podnošenje podataka skladištara za ovjeravanje skladišnice.

Članak 9. – uređuje se jamstvo pologa.

Članak 10. – precizno se uređuje registar skladišta i obveze koje iz njega proizlaze.

Članak 11. – propisuje način sustavnog praćenja stanja i promjena na tržištu.

Članak 12. – propisuje se sadržaj odgovornosti skladištara za naknadu štete i način nadoknade štete.

Članak 13. – propisuju se okolnosti za otkaz i izmjenu ovlaštenja skladištaru.

Članak 14. – temeljem ovog Zakona treba donijeti pravilnik kao provedbeni propis kojim će se preciznije urediti određene odredbe koje ovim Zakonom nisu dovoljno precizno riješene, a nigdje drugdje u Zakonu nije to navedeno.

Članak 15. - propisuje sadržaj skladišnice, njezine sastavne dijelove, obrazac skladišnice i njezinu konzistentnost.

Članak 16. – uređuje postupak izdavanja skladišnice.

Članak 17. – propisuje prava imatelja skladišnice, odnosno njezinih dijelova - založnice i priznanice.

Članak 18. – precizno se definira zalog na temelju skladišnice i postupak izmire potraživanja.

Članak 19. – propisuje prijenos prava iz skladišnice.

Članak 20. – propisuje postupak u slučaju gubitka skladišnice i obveze skladištara uslijed gubitka skladišnice.

Članak 21. - propisuje da skladišnica i njezini dijelovi mogu biti predmet trgovanja.

Članak 22. – uređuje obveze i odgovornosti skladištara kod isporuke sa skladišta imatelju skladišnice.

Članak 23. – 24. - uređuje nadzor, tj. precizno se navode prava i dužnosti poljoprivredne inspekcije i obveze skladištara prema inspekciji.

Članak 25. – uređuje se institucijska potpora u obliku Ravnateljstva za tržišnu i strukturnu potporu u poljoprivredi.

Članak 26. – 28. - propisuju se novčane kazne za povrede odredaba ovoga Zakona.

Članak 29. – 30. – sadrži prijelazne i završne odredbe.

Članak 31. – uređuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

